

Inclusiviteit op Basisontmoetingsplekken

Een belangrijk doel van Basisontmoetingsplekken is het verbinden van inwoners in een stadsdeel of dorp. De inclusiegedachte is leidend voor de inrichting van het aanbod. Op de Basisontmoetingsplekken komen inwoners met verschillende culturele achtergronden, specifieke beperkingen, inkomensposities, generaties en levensovertuiging bij elkaar. Juist deze diversiteit van inwoners is waardevolle input voor het maken van verbindingen.

Bijvoorbeeld verbindingen tussen culturen. In het aanbod is daarom ruimte voor (cultuurspecifieke) activiteiten die aansluiten op behoeften vanuit de multiculturele samenleving. Activiteiten zoals een Iftar maaltijd tijdens de Ramadan of een paasontbijt tijdens Pasen zorgen ervoor dat inwoners elkaar ontmoeten. Tegelijkertijd is het belang dat culturele of religieuze uitingen er niet toe leiden dat andere inwoners zich niet welkom voelen. Een randvoorwaarde is daarom bijvoorbeeld dat de voertaal Nederlands is¹. De faciliterende professional werkt cultuursensitief en houdt rekening met interculturele en zorgafhankelijke aspecten wanneer er signalen zijn voor extra ondersteuning en/of begeleiding

Inloop ten behoeve van de doelgroep Maatschappelijke opvang

Toch kiezen we niet altijd voor inclusiviteit. Al jarenlang worden er inlooplocaties Maatschappelijke Opvang apart gesubsidieerd. Deze inloop is bedoeld voor een doelgroep die zich laat kenmerken door dakloosheid, verslaving, zorgmijding en psychiatrie, in combinatie met meervoudige problematiek. Deze locaties voorzien hierdoor in een specifieke behoefte binnen het totaal van ontmoetingsvoorzieningen.

Grenzen aan inclusie

Putnam (2000)ⁱ maakt een onderscheid tussen twee vormen van verbinding tussen inwoners. Namelijk *'bonding'* (het versterken van banden binnen groepen) en *'Bridging'* (het overbruggen van verschillen tussen groepen). Wanneer we spreken over de verbinding tussen inwoners, zien we *bridging* doorgaans als het ideaalplaatje. Dit moet de 'sociale cohesie' in de wijk versterken.

Een mooi ideaalbeeld, maar uit onderzoek blijkt dat mensen vooral omgaan en activiteiten ondernemen met mensen die op hen lijken. Een té sterke band tussen mensen binnen groepen wordt in praktijk soms zelfs als onwenselijk gezien, vooral als het gaat om groepen met bepaalde achterstanden. Van Bochove (2014)ⁱⁱ merkt op dat in sommige buurthuizen de bonding binnen groepen zo sterk is, dat het niet meer de vraag is hoe we de verschillen overbruggen, maar vooral hoe we ervoor zorgen dat verschillende groepen elkaar in ieder geval hun eigen plek gunnen en dat de ruimte niet compleet wordt toegeëigend voor een van hen.

Het werken met zo veel mogelijk vrijwilligers in plaats van professionals kan dit versterken. Van Bochove: *"Vrijwilligers organiseren meestal activiteiten samen met mensen die op hen lijken, ze trekken een publiek van gelijkgestemden aan." (...) Een vrijwilliger wordt al gauw tot een van de strijdende partijen gerekend, terwijl van een professional wordt verwacht dat deze zonder persoonlijke voorkeur de regels naleeft en ingrijpt wanneer de ene groep de ruimte opeist ten koste van de andere."*

Daarbij komt dat het 'mengen' van 'specifieke doelgroepen' niet altijd mogelijk of wenselijk is. Bijvoorbeeld omdat een doelgroep een specifieke behoefte heeft (bijvoorbeeld een prikkelarme omgeving), die kan botsen met de behoefte en eigenschappen van andere groepen.

Bespreekpunten:

1. **Hoe inclusief kunnen de Basisontmoetingsplekken zijn?**
  - a. **Kunnen Basisontmoetingsplekken het ideaal van 'Bridging' realiseren?**
  - b. **Tegen welke grenzen lopen we aan?**
2. **Is er voor alle specifieke doelgroepen voldoende aandacht binnen het algemene aanbod? Hoe zorgen we dat niemand buiten de boot valt?**
3. **Is het noodzakelijk/wenselijk om de inloop maatschappelijke opvang apart te organiseren?**

---

¹ Uitzonderingen hierop zijn mogelijk wanneer er geen sprake is van ontwikkelperspectief. Bijvoorbeeld bij een dagbestedingsgroep van licht dementerende inwoners met een migrantenachtergrond die de Nederlandse taal gebrekkig beheersen.

Stellingen:

- 1. Stelling: Naarmate de complexiteit van de doelgroep toeneemt, moet de inrichting van de activiteiten kleinschaliger en/of minder in gemengde doelgroepen plaatsvinden.**
- 2. Stelling: Het moet mogelijk zijn om op de Basisontmoetingsplek activiteiten te organiseren voor specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld voor personen met een psychische kwetsbaarheid.**

ⁱ Putnam, R.D. (2000) Bowling alone. The collapse and revival of American community. New York: Simon & Schuster.

ⁱⁱ Bochove, M. van (2014). Ieder zijn eilandje. Bonding en bridging in buurthuizen en speeltuinen. In M. van Bochove, E. Tonkens & L. Verplanke, Kunnen we dat (niet) aan vrijwilligers overlaten? Nieuwe verhoudingen tussen vrijwilligers en professionals in zorg en welzijn (pp. 87-103). Den Haag: Platform31.